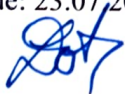

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 1/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

Avizat de

Consiliul Științific INOE 2000

în data de: 23.07.2026

Aprobat de

Consiliul de Administrație INOE 2000

în data de: 28.07.2026

CODUL

DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
OPTOELECTRONICĂ – INOE 2000**

COD-EDEP

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 2/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

CUPRINS

I. PREAMBUL.....	3
CAPITOLUL 1. APLICABILITATEA DOCUMENTULUI	3
CAPITOLUL 2. TERMENI DE BAZĂ	3
CAPITOLUL 3. LEGISLAȚIA APLICABILĂ.....	6
II. PRINCIPII DE BAZĂ	8
CAPITOLUL 4. BUNA CONDUITĂ ÎN ACTIVITATEA CDI	8
CAPITOLUL 5. NORME GENERALE DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CDI	11
CAPITOLUL 6. NORME DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ PE DOMENII ALE CERCETĂRII	14
CAPITOLUL 7. ABATERI DE LA NORMELE DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CDI	27
III. REGULI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ ÎN INOE 2000	30
CAPITOLUL 8. RESPONSABILITĂȚI	30
CAPITOLUL 9. PROCEDURA DE ANALIZĂ A SESIZĂRILOR.SANCTIUNI	31
IV. REGULAMENT DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A COMISIEI DE ETICĂ DIN INOE 2000	36
CAPITOLUL 1. DISPOZIȚII GENERALE	36
CAPITOLUL 2. COMPONENTA ȘI ATRIBUȚIILE COMISIEI DE ETICĂ.....	36
CAPITOLUL 3. FUNCȚIONAREA COMISIEI DE ETICĂ	37
CAPITOLUL 4. DISPOZIȚII FINALE	37
ANEXA REPREZENTAREA SCHEMATICĂ A PROCEDURII DE ANALIZĂ A SESIZĂRILOR	38

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDeP) INOE 2000	Pag. 3/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

I. PREAMBUL

CAPITOLUL 1. APLICABILITATEA DOCUMENTULUI

Art. 1. (1) **Codul de etică și deontologie profesională** (COD-EDeP) a personalului din Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Optoelectronică, INOE 2000, denumit în continuare, COD-EDeP, se adresează întregului personal din institut.

(2) COD-EDeP are rolul de a preciza principiile, responsabilitățile și procedurile astfel încât cercetarea științifică și inovarea din INOE să se desfășoare în conformitate cu exigențele Spațiului European al Cunoașterii și cu principiile etice acceptate de comunitatea științifică internațională.

Art. 2. (1) COD-EDeP reglementează buna conduită în toate tipurile de activități desfășurate în INOE 2000 și se bazează pe un ansamblu de norme de bună conduită și de proceduri destinate respectării acesteia.

(2) Normele de bună conduită sunt prevăzute în Legea nr. 183/2024 și sunt completate și detaliate în Codul de etică și deontologie profesională al personalului CDI (OMEC Nr. 6.886 din 10 decembrie 2025), precum și în codurile de etică pe domenii (OMEC Nr. 6.905 din 16 decembrie 2025).

(3) Respectarea acestor norme de către categoriile de personal ce desfășoară activități CDI, prevăzute în Legea nr. 183/2024, precum și de către alte categorii de personal, ce beneficiază de fonduri publice de cercetare, dezvoltare și inovare, reprezintă buna conduită în activitatea CDI.

Art. 3. INOE 2000, precum și angajații acestuia au obligația să respecte codul de Etică- COD-EDeP, normele juridice și actele normative în vigoare, prin care se reglementează raporturile sociale care rezultă din activitatea institutului.

CAPITOLUL 2. TERMENI DE BAZĂ

Art. 4. În sensul prezentului cod termenii de bază sunt definiți astfel:

acțiune ostilă - mijlocirea oricărei acțiuni efectuate pentru a acoperi instituția sau membrii ei de efectele negative asupra statutului unității sau instituției de cercetare- dezvoltare. Ea se referă la angajări, acordarea de grade profesionale, promovări, obținerea de granturi sau contracte, cooperări etc.;

alegație - invocarea unei teorii, unei păreri, unui document etc. pentru a argumenta fraudă în cercetarea științifică;

analiza - etapa de investigație asupra încălcării regulilor de conduită și a fraudei în cercetarea științifică, prevăzute în Legea nr. 183/2024, Ordonanța nr. 137/2000, Codul de etică și deontologie profesională al personalului CDI (OMEC Nr. 6.886 din 10 decembrie 2025), codurile de etică pe domenii (OMEC Nr. 6.905 din 16 decembrie 2025), Regulamentele interne și de organizare și funcționare ale INOE 2000 și în prezentul COD-EDeP, care se declanșează după sesizare/alegație.

buna practică - respectarea ansamblului de acte normative care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 4/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

- conflict de interese* - situația de incompatibilitate în care se află o persoană fizică care are un interes personal ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților de cercetare - dezvoltare și obținerea de granturi sau contracte de cercetare; interesul personal include orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/soția, rude ori afini până la gradul al treilea inclusiv, sau pentru instituția de cercetare -dezvoltare din care face parte;
- comunitate științifică* - grup de cercetători științifici ai unităților sau instituțiilor de cercetare-dezvoltare. În sens larg, totalitatea cercetătorilor științifici dintr-o țară, dintr-o zonă a lumii sau din întreaga lume;
- coautor al unei publicații* - orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;
- confeccionarea de rezultate sau date (fabricare)* - raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități CDI;
- confidențialitate* - păstrarea secretului asupra cercetării științifice aflată în desfășurare sau recent finalizate, asupra persoanei acuzată de fraudă și asupra persoanei care face o alegație;
- discriminare* - deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.
- eroare* - eroare neintenționată, datorată insuficienței informări, insuficienței practice profesionale, neglijenței profesionale sau entuziasmului științific exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligația de a o denunța public; în cazul lucrărilor publicate, recunoașterea erorii trebuie făcută în aceeași revistă, jurnal etc. în care ea a apărut;
- evaluare* - aprecierea rezultatelor cercetării științifice prin folosirea unor criterii calitative și cantitative, cum ar fi prestigiul revistei, jurnalului etc., numărul de citări, impactul asupra societății, sau asupra mediului ambiant etc;
- falsificarea de rezultate sau date* - raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;
- frauda* - acțiunea deliberată de confeccionare, falsificare, plagiere, înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice, sau alte procedee care se abat mult de la practicile acceptate de comunitatea științifică și care au ca scop obținerea unui prestigiu științific, a unor finanțări, a conducerii de proiecte sau a acceptării rapoartelor de cercetare etc.;
- hărțuire* - orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă,

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 5/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

hărțuirea morală la locul de muncă - orice comportament exercitat cu privire la un angajat de către un alt angajat care este superiorul său ierarhic, de către un subaltern și/sau de către un angajat comparabil din punct de vedere ierarhic, în legătură cu raporturile de muncă, care să aibă drept scop sau efect o deteriorare a condițiilor de muncă prin lezarea drepturilor sau demnității angajatului, prin afectarea sănătății sale fizice sau mentale ori prin compromiterea viitorului profesional al acestuia, comportament manifestat în oricare dintre următoarele forme: conduită ostilă sau nedorită; comentarii verbale; acțiuni sau gesturi. De asemenea, include orice comportament care, prin caracterul său sistematic, poate aduce atingere demnității, integrității fizice ori mentale a unui angajat sau grup de angajați, punând în pericol munca lor sau degradând climatul de lucru. Stresul și epuizarea fizică intră sub incidența hărțuirii morale la locul de muncă.

hărțuire psihologică - orice comportament necorespunzător care are loc într-o perioadă, este repetitiv sau sistematic și implică un comportament fizic, limbaj oral sau scris, gesturi sau alte acte intenționate și care ar putea afecta personalitatea, demnitatea sau integritatea fizică ori psihologică a unei persoane;

hărțuire sexuală - situația în care se manifestă un comportament nedorit cu conotație sexuală, exprimat fizic, verbal sau nonverbal, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității unei persoane și, în special, crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor;

integritate – politică a cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare- dezvoltare și a asociațiilor cu preocupări în domeniul cercetării și/sau valorificării rezultatelor științifice pentru respectarea demnității umane, a valorilor intrinseci ale științei, a animalelor și a mediului înconjurător;

listă de personal – listă constituită din persoanele nominalizate în propunerea de proiect sau în oferta supusă evaluării, inclusiv directorul de proiect, și, în cazul proiectelor realizate în parteneriat între mai multe organizații de cercetare, din responsabili de proiect;

normă legală - prevedere legală care restrânge libertatea în cercetarea științifică, cum ar fi legile de respectare a demnității umane, de protecție a animalelor, de folosire a drogurilor, a substanțelor chimice sau radioactive etc.;

notificare - comunicarea scrisă făcută unui autor al sesizării sau unei persoane acuzată de încălcarea regulilor de conduită/fraudă în cercetare;

paternitate - calitatea de autor al unui rezultat științific;

plagiat - prezentarea de cercetare, dezvoltare și inovare drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate sau metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;

autoplaciat - expunerea într-o operă scrisă sau comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 6/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale aceluiași sau acelorași autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;

probitate intelectuală - neacceptarea falsificării de rezultate științifice, neînșurării de idei sau rezultate ale cercetării științifice, nedivulgării conflictelor de interese etc., cu scopul de a nu induce în eroare comunitatea științifică și de a nu crea prejudicii societății;

proprietate intelectuală - totalitatea mijloacelor prin care o idee este difuzată (carte, articol, suport electronic etc.), precum și dreptul de autor corespunzător; după caz, proprietatea intelectuală se poate referi și la tezele de doctorat; lucrarea semnată de mai mulți autori aparține fiecăruia dintre ei; dacă ideea n-a fost difuzată printr-unul din mijloacele menționate ea nu reprezintă o proprietate intelectuală;

publicare redundantă - trimiterea aceluiași manuscris sau a unui manuscris substanțial similar către mai multe reviste, fără dezvăluirea acestui fapt;

responsabilitate - responsabilitatea cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare, precum și a publicațiilor științifice pentru păstrarea integrității în cercetare;

rezultat științific - produse obținute în urma activității de cercetare științifică, fără a se limita la: publicații, brevete de invenție, date, meta date, protocoale, coduri, imagini, programe de calculator și alte materiale și metode științifice;

sanctiune - sancțiune aplicată persoanei fizice sau juridice, care nu respectă reglementările bune conduite;

standard științific - normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;

valoare științifică - calitatea unui rezultat științific de a contribui la progresul cunoașterii.

utilizarea etică a inteligenței artificiale – folosirea instrumentelor de tip IA în activitatea CDI, în condiții de transparență, responsabilitate și validare a conținutului generat, în conformitate cu legislația în vigoare.

CAPITOLUL 3. LEGISLAȚIA APLICABILĂ

Art. 5. Codul de etică și deontologie profesională este elaborat în conformitate cu:

- Legea Nr. 206 din 27 mai 2004 privind conduita în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare (OG nr.28/31.08.2011 și OG nr.2/19.01.2016)
- Ordinul ministrului educației și cercetării Nr. 400 din 22 februarie 2007
- Ordinul ministrului educației și cercetării Nr. 6.886 din 10 decembrie 2025 privind aprobarea Codului de etică și deontologie profesională al personalului din cercetare, dezvoltare și inovare
- Ghidul de etică în CDI, anexă la Codul de etică și deontologie profesională al personalului din cercetare, dezvoltare și inovare, OMEC Nr. 6.886 din 10 decembrie 2025
- Ordinul ministrului educației și cercetării Nr. 6.905 din 16 decembrie 2025 privind aprobarea codurilor de etică și bună conduită în cercetare, dezvoltare și inovare ale personalului CDI din organizațiile de cercetare, pe domenii ale cercetării
- Ordonanța Guvernului nr.57 din 16 august 2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 7/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

tehnologică, aprobată prin Legea Nr. 324 din 8 iulie 2003, cu modificările și completările ulterioare

- Legea Nr.183 din 10 iunie 2024 privind Statutul personalului de cercetare, dezvoltare, și inovare
- Legea Învățământului Superior Nr. 199 din 4 iulie 2023
- Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI), aprobat prin OMEC nr.21.343/23.08.2024, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul de organizare și funcționare a INOE 2000 aprobat prin Hotărâre de Guvern nr.987 din 25 august 2005
- Regulamentul intern al INOE 2000
- Legea Nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Legea Nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale, republicată
- Legea Nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă)
- Legea nr. 202 din 19 aprilie 2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare
- Metodologia privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex precum și a hărțuirii morale la locul de muncă, aprobată prin Hotărârea nr. 970 din 12 octombrie 2023
- Ghidul de Integritate în Cercetarea Științifică, București 12.11.2020
<https://old.research.gov.ro/uploads/sistemul-de-cercetare/organisme-consultative/cnecsditi/2020/ghid-integritate-in-cercetarea-stiintifica-cne-2021.pdf>
- Declarația de la Bonn cu privire la libertatea cercetării științifice în Spațiul European al Cercetării, Germania 20 octombrie 2020, https://www.humboldt-foundation.de/fileadmin/user_upload/Bonn_Declaration_en_final.pdf
- The European Code of Conduct for Research Integrity, revised edition 2023, ALLEA, <https://allea.org/code-of-conduct/>
- Ghidul practic privind hărțuirea morală la locul de muncă, București, 2022, <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2022/11/Ghid-practic-privind-hartuirea-morala-la-locul-de-munca.pdf>
- Ghidul privind drepturile și comercializarea proprietății intelectuale, Autoritatea Națională pentru Cercetare, iulie 2025, https://www.research.gov.ro/wp-content/uploads/2025/07/IP-Rulebook-and-templates_RO_vFinal.pdf
- Pentru elaborarea procedurii de analiză a alegațiilor au fost consultate următoarele regulamente: “Procedure for the Investigation of an Allegation of Research Misconduct”, Universitatea Cambridge, Marea Britanie; “Procedure for Inquiring into Allegations of Misconduct in Research and Scholarship”, Universitatea din Bath, Marea Britanie; “Code of Ethics of the Central European University”, Austria.

Art. 6. COD-EDEP are în vedere reglementările internaționale în domeniu, legislația Uniunii Europene și standardele acesteia privind etica în cercetarea științifică.

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 8/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

II. PRINCIPII DE BAZĂ

CAPITOLUL 4. BUNA CONDUITĂ ÎN ACTIVITATEA CDI

Art. 7. Buna conduită în activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare se bazează pe un ansamblu de principii și de proceduri destinate respectării acestora și se referă la:

- (a) respectarea legii;
- (b) garantarea libertății în cercetarea științifică, definită la Art. 9;
- (c) respectarea principiilor bunei practici științifice;
- (d) asigurarea principiului echității;
- (e) respectarea principiului nediscriminării, egalității de șanse și egalității de tratament;
- (f) asigurarea transparenței;
- (g) respectarea principiului onestității în activitatea de CDI;
- (h) garantarea integrității morale și profesionale;
- (i) acordarea dreptului la apărare;
- (j) respectarea principiului independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea de CDI;
- (k) respectarea drepturilor și libertăților membrilor comunității de cercetare;
- (l) asumarea responsabilității morale, sociale și profesionale;
- (m) respectarea principiului imparțialității și al obiectivității;
- (n) comportament moral în relațiile cu colegii, conform Ordonanței nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, Ghidului practic pentru hărțuirea morală la locul de muncă și Regulamentului Intern al INOE 2000.

Art. 8. Progresul cunoașterii este bazat pe libertatea cercetării științifice. Această libertate este îngrădită de:

- (a) respectarea demnității și a drepturilor omului;
- (b) protecția animalelor;
- (c) protejarea mediului ambiant.

Art. 9. Libertatea cercetării științifice, așa cum este definită în Declarația de la Bonn, se asigură prin:

- (a) accesul liber la sursele de informare;
- (b) schimbul liber de idei;
- (c) definirea liberă a temelor de cercetare;
- (d) utilizarea de metode de cercetare academice corespunzătoare bazate pe dovezi;
- (e) contestarea normelor acceptate și propunerea de idei noi;

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 9/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

- (f) neamestecul factorului politic în activitățile de CDI;
- (g) necenzurarea rezultatelor științifice;
- (h) diseminarea și publicarea rezultatelor științifice;
- (i) mobilitatea fizică și virtuală;
- (j) organizarea și participarea în asociații profesionale reprezentative.

Art. 10. Practicile în cercetarea științifică se bazează pe principii fundamentale de integritate în cercetare, așa cum sunt prezentate în European Code of Conduct for Research Integrity și Ghidul de Integritate în Cercetarea Științifică:

- (a) verificabilitate și validitate prin asigurarea calității cercetării, reflectate în definirea studiului, metodologiei, analizei și utilizării resurselor;
- (b) onestitate în dezvoltarea, realizarea, evaluare, raportarea și comunicarea cercetării într-un mod transparent, corect, complet și obiectiv;
- (c) respect față de colegi, participanții la cercetare, subiecții studiului, societate, ecosisteme, patrimoniu cultural și mediu;
- (d) responsabilitate pentru cercetare de la idee la publicare, gestionare și organizare, instruire, supervizare și mentorat și pentru impactul societal.

Art. 11. (1) Datele primare care au stat la baza obținerii rezultatelor științifice vor fi păstrate în condiții de siguranță, securitate și integritate, pentru o perioadă minimă stabilită prin reglementări interne, și vor fi puse la dispoziție pentru verificare, la solicitarea autorităților competente;

(2) Datele primare trebuie să permită reproductibilitatea rezultatului științific și să fie accesibile, în mod controlat, altor grupuri de cercetare, în condițiile respectării legislației aplicabile.

Art. 12. Datele contradictorii, diferențele de concepție teoretică, experimentală sau de practică, erorile materiale de citare, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării, dezvoltării și inovării și nu constituie abateri de la buna conduită, în măsura în care acestea nu rezultă din neglijență, manipulare intenționată sau fraudă.

Art. 13. Cercetarea științifică nu trebuie să producă prejudicii sociale, individuale sau de mediu, altele decât cele datorate riscului asumat prin proiect. Acest principiu este de mare importanță în special pentru elaborarea de teme finanțate din fonduri publice.

Art. 14. Identificarea, declararea și gestionarea conflictelor de interese reprezintă obligații permanente ale cercetătorilor și instituțiilor și constituie un mecanism esențial pentru asigurarea imparțialității rezultatelor cercetării.

Art. 15. În conformitate cu legea 183 din 2024, art. 54, alin.(1) reprezintă conflict de interese următoarele situații:

- (a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, astfel încât fiecare să se afle față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași organizație de cercetare;
- (b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia afectează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 10/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

inclusiv;

- (c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al III-lea inclusiv;
- (d) participarea unei persoane, care are calitatea de membru în comisii sau consilii ale Autorității Naționale pentru Cercetare, la analizarea unei situații care are legătură cu organizația de cercetare din care face parte ca membru al comunității de cercetare;
- (e) alte situații specifice stabilite în acte normative aplicabile unor proceduri de evaluare, inclusiv în pachetele de informații ale unor competiții de proiecte, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare.

Art. 16. O persoană nu poate participa în mod direct, ca expert evaluator, sau indirect, prin luarea de decizii nominale de selecție directă sau excludere a experților evaluatori însărcinați cu evaluarea unei organizații de cercetare, a unui proiect, a unei oferte sau a unui candidat, dacă respectiva persoană face parte din lista de personal a organizației de cercetare, proiectului sau a ofertei evaluate sau a altor proiecte sau oferte depuse spre finanțare în cadrul aceleiași linii de finanțare, licitații sau cereri de ofertă sau dacă se află în următoarea relație cu candidatul sau cu persoanele din lista de personal a proiectelor, ofertelor sau organizațiilor de cercetare evaluate: sunt soți, afîni sau rude până la gradul al II-lea inclusiv.

Art. 17. (1) În cazul existenței unui conflict de interese, personalul CDI este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la art. 15 lit. (a) – (c) și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct personalul de cercetare în cauză, se desemnează o altă persoană care are aceeași pregătire și același nivel de experiență.

(3) În cazul existenței unui conflict de interese prevăzut la art. 15 lit. (d), persoana în cauză este obligată să se abțină în a lua parte la luarea deciziilor comisiei privind speța vizată de conflictul de interese. În această situație abținerea nu este luată în considerare la stabilirea rezultatului votului.

(4) Nerespectarea prevederilor prezentului articol constituie abatere de la buna conduită în cercetare și poate atrage sancțiuni disciplinare, administrative sau legale, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 18. (1) Exercițarea oricărei forme de presiune directă sau indirectă asupra cercetătorilor, în scopul creșterii nejustificate a numărului de rezultate științifice, al modificării rezultatelor sau al influențării conținutului cercetării, constituie abatere de la buna conduită în cercetare și se sancționează conform legislației în vigoare și regulamentelor interne. Se consideră presiune nejustificată inclusiv solicitarea de rezultate care depășesc cadrul proiectului, normele instituționale sau resursele disponibile, precum și condiționarea evaluării profesionale de obținerea unor rezultate peste limitele impuse de regulamentele în vigoare ale institutului și respectiv fișa postului.

Art. 19. (1) Este interzisă orice formă de discriminare bazată pe criteriul de sex în domeniile menționate la art. 2 alin. (1) din Legea 202/2002 și se sancționează conform condițiilor prevăzute de lege.

(2) Este interzis orice comportament de hărțuire, hărțuire sexuală sau hărțuire psihologică definite conform prezentului COD-EDEP, Legii 202/2002 și Directivei 2006/54/CE și se sancționează conform condițiilor prevăzute de lege.

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 11/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

(3) Hărțuirea morală la locul de muncă se sancționează disciplinar, contravențional sau penal, după caz, în condițiile prevăzute în Ordonanța 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului Intern al INOE 2000.

(4) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prevederilor Ordonanței 137/2000.

(5) Orice tip de hărțuire este interzis, atât la locul de muncă, cât și în afara acestuia, când este vorba de participarea la diverse evenimente, deplasări în interes de serviciu, sesiuni de formare sau conferințe, inclusiv în relație cu beneficiarii instituției.

Art. 20. Sabotajul în cercetarea științifică reprezintă orice acțiune sau omisiune intenționată care afectează, compromise sau împiedică desfășurarea normală a activității de cercetare, integritatea datelor sau obținerea rezultatelor. Sabotajul poate include, fără a se limita la: distrugerea, alterarea sau ascunderea datelor; blocarea accesului la resurse sau echipamente; transmiterea de informații false sau înșelătoare; obstrucționarea activității altor cercetători. Astfel de fapte constituie abateri de la normele de bună conduită și pot atrage răspundere disciplinară, administrativă sau penală, conform legislației aplicabile.

Art. 21. Personalul CDI are obligația de a raporta rezultate reale, de a evita orice formă de fabricare sau falsificare a datelor și de a nu obstrucționa activitatea altor cercetători.

Art. 22. Este interzisă orice acțiune care împiedică sau sabotează activitatea de cercetare a altor persoane, inclusiv accesul nejustificat la resurse.

CAPITOLUL 5. NORME GENERALE DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CDI

Art. 23. Buna conduită în activitatea CDI se circumscrie următoarelor:

- (a) normelor de bună conduită în activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare;
- (b) normelor de bună conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, inclusiv în ceea ce privește cererile de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice;
- (c) normelor de bună conduită în activitatea de evaluare și monitorizare instituțională a cercetării, dezvoltării și inovării, de evaluare și monitorizare de proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare și de evaluare a persoanelor în vederea acordării de grade, titluri, funcții, premii, distincții, sporuri, atestate sau certificate în activitatea CDI;
- (d) normelor de bună conduită în funcțiile de conducere în activitatea CDI;
- (e) normelor de bună conduită privind respectarea ființei și demnității umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic;
- (f) normelor de bună conduită în desfășurarea activității comisiilor de etică ale organizațiilor de cercetare.

Art. 24. În activitatea CDI, normele de bună conduită obligă personalul CDI:

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDeP) INOE 2000	Pag. 12/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

- (a) să raporteze rezultate sau date reale ale unei activități de cercetare-dezvoltare proprii;
- (b) să raporteze date experimentale, date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive, ca rezultat al activității proprii;
- (c) să se abțină de la orice activitate care îngreunează, împiedică sau sabotează activitatea CDI a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților CDI;
- (d) să nu obstrucționeze activitatea unei comisii de etică, a unei comisii de analiză sau a CNECSDTI, în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea CDI din subordine;
- (e) să respecte prevederile și procedurile legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea CDI prevăzute de legea nr. 183/2024, legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, în prezentul COD-EDeP, în codul de etică emis prin OMEC 6.886/10.12.2025, în codurile de etică pe domenii emise prin OMEC 6.905/16.12.2025, în regulamentele de organizare și funcționare a INOE 2000, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică sau de către CNECSDTI.

Art. 25. În activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, normele de bună conduită, inclusiv în ceea ce privește cererile de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice, obligă toți membrii comunității CDI:

- (a) să nu plagieze, existând obligația de a indica toate sursele bibliografice utilizate;
- (b) să obțină acordul unei persoane pentru includerea în lista de autori a unei publicații științifice;
- (c) să publice sau să disemineze cu autorizare rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice;
- (d) să furnizeze informații corecte și reale în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, respectiv dosarele de candidatură pentru posturi didactice sau de cercetare;
- (e) să accepte și să menționeze în rezultatul cercetării ca autori doar persoanele care au contribuit efectiv la elaborarea acestuia, precum și să menționeze toate persoanele implicate, după obținerea acordului acestora, în activitatea de elaborare a cercetării.

Art. 26. În activitatea de evaluare și monitorizare instituțională a cercetării, dezvoltării și inovării, de evaluare și monitorizare de proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare și de evaluare a persoanelor în vederea acordării de grade, titluri, funcții, premii, distincții, sporuri, atestate sau certificare în activitatea CDI, normele de bună conduită obligă toți membrii comunității CDI:

- (a) să respecte regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților și să dezvăluie situațiile de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- (b) să fie obiectivi în derularea procedurilor de evaluare;
- (c) să nu fraudeze evaluarea;
- (d) să respecte confidențialitatea în evaluare;

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 13/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

(e) să se abțină de la orice faptă de discriminare, în cadrul evaluărilor, pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege.

Art. 27. În exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere în activitatea CDI, normele de bună conduită obligă personalul care exercită funcții de conducere la:

- (a) abținerea de la utilizarea funcției în vederea obținerii calității de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- (b) abținerea de la utilizarea autorității pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane în subordine;
- (c) abținerea de la utilizarea autorității pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al II-lea inclusiv;
- (d) abținerea de la utilizarea autorității pentru a impune nejustificat propriile teorii, concepte sau rezultate asupra persoanelor în subordine;
- (e) abținerea de obstrucționarea activității comisiei de etică sau a unei comisii de analiză sau a CNECSDTI, în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea CDI din subordine;
- (f) respectarea prevederilor și procedurilor legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea CDI prevăzute în legea nr. 183/2024, legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, în prezentul COD-EDEP, în codul de etică emis prin OMEC 6.886/10.12.2025, în codurile de etică pe domenii emise prin OMEC 6.905/16.12.2025, în regulamentele de organizare și funcționare a INOE 2000;
- (g) punerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisia de etică sau de către CNECSDTI.

Art. 28. Normele de bună conduită privind respectarea ființei și demnității umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic în activitatea CDI obligă membrii comunității CDI la respectarea acestor norme, astfel cum sunt detaliate în prezentul COD-EDEP, în codul de etică OMEC 6.886/10.12.2025 sau în codurile de etică pe domenii OMEC 6.905/16.12.2025.

Art. 29. Comisia de Etică este obligată să respecte dispozițiile legale privind desfășurarea activității lor, inclusiv pe cele privind evitarea conflictelor de interese, cu asigurarea aplicării principiilor prevăzute art. 7 din prezentul COD-EDEP și la art. 3 din OMEC 6.886/10.12.2025.

Art. 30. (1) Calitatea de autor se obține dacă sunt îndeplinite simultan 4 contribuții:

- (a) participarea la proiectarea cercetării, colectarea datelor de bază, analiza și/sau interpretarea acestora;
- (b) redactarea și/sau revizuirea critică în raport cu opiniile recenzorilor;
- (c) aprobarea formei finale a manuscrisului; și
- (d) asumarea responsabilității pentru conținutul articolului.

(2) Autorii includ după secțiunea “Concluzii” o listă în care sunt specificate contribuțiile fiecărui

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 14/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

autor. Autorii recunosc munca și contribuțiile importante ale celor care nu îndeplinesc criteriile pentru calitatea de autor: tehnicieni, laboranți, operatori de teren (care efectuează activități de rutină), inclusiv personal de birou, asistenții și finanțatorii care au permis cercetarea, și îi menționează la secțiunea “Acknowledgements”.

Art. 31. Cercetările trebuie să respecte Regulamentul (UE) nr. 1.689/2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1.139 și (UE) 2019/2.144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1.828 (Regulamentul privind inteligența artificială).

Art. 32. Cercetătorii au atât obligația legală, cât și cea etică de a gestiona datele în mod responsabil, sigur și transparent, cu respectarea Regulamentului (UE) nr. 679/2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor) și a Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare.

Art. 33. (1) Ghidul privind drepturile și comercializarea proprietății intelectuale elaborat de Autoritatea Națională pentru Cercetare în anul 2025 stipulează că rezultatele sau creațiile generate în urma activităților de cercetare vor fi protejate prin drepturi de proprietate intelectuală (DPI). DPI trebuie notificate instituției, care stabilește dacă trebuie înregistrate și, dacă este cazul, condițiile de valorificare a acestora.

(2) Veniturile obținute din DPI se împart între autori, organizația de cercetare, finanțatori, cu respectarea cotei-părți către autori de cel puțin o treime din venitul net. Organizația de cercetare are obligația de a prezenta modul de calcul al sumelor ce se cuvin autorilor.

(3) Autorii au obligația de a informa instituția cu privire la rezultatele cercetării finanțate public, susceptibile de protecție prin DPI. Este interzisă valorificarea individuală a rezultatelor cercetării finanțate din fonduri publice fără acordul instituției.

CAPITOLUL 6. NORME DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ PE DOMENII ALE CERCETĂRII

Art. 34. Normele de etică pe domenii ale cercetării completează normele prevăzute la Capitolul 5 al prezentului COD-EDEP și pe cele prevăzute în Codul de etică și bună conduită în CDI emis prin OMEC 6.886/10.12.2025 și vizează cercetătorii, asistenții de cercetare, studenții doctoranzi și postdoctoranzii și personalul-suport pentru activitățile CDI din INOE 2000.

Art. 35. (1) Normele de etică și bună conduită specifice domeniului Matematică și știință ale naturii (MSN) se aplică activităților de CDI desfășurate în cadrul Panelului I – Matematică și științe ale naturii (Matematică, Informatică, Fizică, Chimie, Științele pământului – Geografie, Geologie, Știința mediului) din INOE 2000, indiferent de forma de finanțare.

(2) Cercetarea MSN este guvernată de principiul diversității domeniilor de cercetare, întrucât operează în contexte diferite, folosind tehnici și abordări diferite. Această diversitate trebuie respectată și încurajată prin folosirea unor metode adecvate de evaluare și ghidare etică.

(3) Autoratul trebuie să reflecte contribuții reale și substanțiale la cercetare. Persoanele trebuie menționate ca autori doar dacă au contribuit în mod semnificativ la concepție, analiza datelor și scriere.

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 15/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

(4) Conform principiului diversității, se recunoaște posibilitatea ca autorii să decidă listarea participanților în ordine alfabetică, practică și în cazul echipelor de cercetare foarte mari (fizica particulelor, fizica nucleară, fizica plasmelor de fuziune etc.). Stabilirea calității de prim-autor sau autor corespondent pentru aceste cazuri trebuie să urmeze normele stabilite de Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU), dacă acest lucru nu este precizat în lucrarea științifică.

(5) Recunoașterea calității de coautor este la latitudinea echipei de cercetare și poate fi acordată doar pe baza unei contribuții efective, conform regulilor jurnalului științific la care este trimis manuscrisul și a normelor generale privind calitatea de autor incluse în convențiile internaționale. Autorul corespondent și primul autor au obligația de a se consulta cu toată echipa de cercetare înainte de trimiterea spre publicare a rezultatelor.

(6) Este lipsită de etică includerea artificială a unor coautori, în vederea creșterii vizibilității unor publicații, cu intenția de obține avantaje conexe sau ca efect al exercitării unor presiuni administrative sau manageriale, dacă aceștia nu au o contribuție științifică directă.

(7) Activitatea de cercetare din domeniul MSN nu este lipsită de erori materiale. Toți autorii poartă răspunderea pentru acuratețea datelor. Identificarea după publicare a unor erori care modifică substanțial informația științifică comunicată trebuie notificată prin publicarea unei erate.

(8) Domeniile de cercetare MSN operează cu definiții, teoreme, legi fizice și chimice, instrumente de măsură și principii de investigare specifice, care pot fi abordate ca generice în publicațiile științifice. În acest context este improprie citarea acestora cu ghilimele, dar este recomandată citarea sursei originale, dacă aceasta poate fi identificată.

(9) Folosirea unor indicatori metrici (h-index, număr de citări, factor de impact pentru publicații) reprezintă un instrument util în evaluarea performanței individuale și instituționale. Totuși, utilizarea exclusivă a acestor indicatori nu este suficientă, întrucât valorile numerice nu reflectă diferențele specifice între domenii și nici contribuția reală a fiecărui autor în cadrul unei publicații. Din acest motiv, evaluarea activității de cercetare individuale trebuie realizată într-o manieră echilibrată, care să includă atât indicatori cantitativi, cât și criterii calitative relevante, așa cum este prezentată în fișa de evaluare individuală. Un accent disproportionat pe indicatorii metrici poate genera practici neconforme cu etica academică, precum atribuirea nejustificată a calității de autor sau orientarea către un număr ridicat de publicații, în detrimentul calității și relevanței științifice.

(10) Este lipsită de etică citarea în cadrul articolelor științifice a unor lucrări care nu au legătură directă cu subiectele abordate sau cu afirmațiile din cadrul articolului, cu scopul de a crește artificial impactul unor publicații și/sau al indicatorilor metrici ai unor cercetători.

(11) Cercetările MSN trebuie să respecte Regulamentul CE nr. 821/2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare (reformare). Există riscul ca unele activități de cercetare să fie folosite în mod abuziv pentru aplicații militare, în scopuri care pot aduce prejudicii asupra mediului sau care pot afecta drepturi umane fundamentale, ca de exemplu: inteligența artificială, materiale avansate, nanotehnologii, securitate cibernetică, tehnologii pentru spațiu, biotehnologii, tehnologii cuantice, aerospațiale și drone. Întrucât domeniul de cercetare MSN este strâns legat de aceste tehnologii, se impune abordarea transparentă și responsabilă de către personalul de cercetare, care să dezvăluie scopul real de folosire a tehnologiilor dezvoltate în cadrul proiectelor de cercetare.

(12) Inteligența artificială (IA) poate fi folosită pentru a facilita diferite aspecte ale activității de

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 16/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

cercetare, incluzând: sinteza literaturii de specialitate, organizarea unor idei complexe, asistență în redactare, analiza unor volume mari de date etc.

(13) Următoarele aspecte etice trebuie urmărite în timpul folosirii IA:

- (a) menținerea integrității academice;
- (b) verificarea critică a conținutului generat de IA;
- (c) limitarea IA la un rol secundar de instrument în cadrul analizei științifice;
- (d) păstrarea unui nivel ridicat de originalitate privind formularea ipotezelor științifice.

(14) Este recomandată utilizarea cu prudență a instrumentelor IA generative. Conținutul generat de instrumentele IA trebuie revizuit și validat de autori sau aplicanți pentru a se asigura de potrivirea și acuratețea datelor în contextul redactat și de respectarea reglementărilor de proprietate intelectuală.

(15) Autorii sau aplicanții sunt responsabili în totalitate pentru conținutul textului, inclusiv al celui redactat cu instrumente IA. Utilizarea IA trebuie menționată transparent, preferabil prin adăugarea detaliilor despre surse, conform normelor de bună conduită ale jurnalelor științifice, proiectelor de cercetare și legislației naționale.

(16) IA urmează o evoluție extrem de dinamică, iar impactul pe care îl poate genera cuprinde și aspecte negative, a căror reglementare nu este pe deplin stabilită. Prin urmare, este recomandată urmarea procedurilor stabilite de către organizațiile care finanțează proiecte de cercetare, atât sub aspectul redactării aplicațiilor pentru proiecte, cât și al reglementărilor editurilor de specialitate care publică articole științifice.

(17) Datele din sectorul public care sunt accesibile în temeiul legislației naționale privind GDPR trebuie să fie, în principiu, disponibile pentru reutilizare. Datele colectate prin activitățile de cercetare științifică susținute din fonduri publice naționale și internaționale intră în această categorie și pot fi preluate gratuit sau la costuri minime. Este lipsită de etică încălcarea licențelor sub care aceste date sunt disponibile. Chiar și în lipsa unei licențe explicite, este considerat etic ca sursa datelor să fie recunoscută și citată.

(18) Este încurajată promovarea accesului liber la rezultatele cercetării și, acolo unde este cazul, la date, în conformitate cu principiile FAIR (identificabil, accesibil, interoperabil, reutilizabil). Cu toate acestea, accesul liber nu trebuie să aibă prioritate față de responsabilitățile etice. Instituțiile sunt încurajate să ofere infrastructura pentru stocarea securizată a datelor și partajarea responsabilă a acestora, în timp ce cercetătorii sunt așteptați să includă planuri de gestionare a datelor în documentația aferentă proiectelor lor.

Art. 36. (1) Normele de etică și bună conduită specifice domeniului Științe ingineresti se aplică cercetării din toate domeniile ingineresti, inclusiv cele interdisciplinare, care sunt aplicabile agriculturii, sănătății individului și a mediului (Inginerie civilă și managementul lucrărilor de construcții, Ingineria și știința materialelor, Inginerie chimică, Inginerie electrică, Inginerie energetică, Inginerie electronică și telecomunicații, Inginerie geologică, Inginerie geodezică, mine, petrol și gaze, Inginerie aerospațială, a autovehiculelor și a transporturilor, Ingineria resurselor vegetale și animale, Calculatoare, tehnologia informației și ingineria sistemelor, Ingineria și managementul producției, Inginerie mecanică, mecatronică și robotică și inginerie genistică și de armament, Ingineria mediului).

(2) Produsele rezultate în urma cercetării ingineresti au un impact puternic asupra vieții individului, echilibrului natural și structurilor socioeconomice. Prin urmare, cercetătorii trebuie să aibă capacitatea

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 17/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

de a anticipa, a evalua și a preveni eventualele efecte negative ale aplicațiilor dezvoltate, de a crea cadrul favorabil menținerii siguranței și a principiilor dezvoltării durabile.

(3) Proiectarea și derularea investigațiilor științifice din domeniul cercetării ingineresti se vor face cu evaluarea prealabilă a riscurilor și adoptarea de măsuri preventive pentru a nu pune în pericol sănătatea oamenilor sau integritatea mediului natural sau construit.

(4) Cercetările ingineresti trebuie aliniate cu principiile dezvoltării durabile pentru conservarea resurselor naturale, protejarea ecosistemelor și climei.

(5) Cercetătorii în domeniul Științelor ingineresti au responsabilitatea respectării domeniului de competență: inginerii acceptă sarcini profesionale numai în aria de expertiză. De asemenea, au responsabilitatea loialității: inginerii își exercită sarcinile de serviciu în calitate de colaboratori de încredere ai instituției și dezvăluie orice conflicte de interese. Obiectivitatea științifică presupune dezvăluirea oricăror presiuni, atât financiare, personale, cât și instituționale.

(6) Cercetătorii își asumă erorile de proiectare și caută soluții de remediere.

(7) Colaborarea onestă include:

(a) asumarea comună a responsabilității pentru integritatea cercetării;

(b) definirea, de la începutul proiectului, a obiectivelor și standardelor propuse;

(c) conformarea la reglementările fundamentale ale drepturilor de proprietate intelectuală;

(d) stabilirea de comun acord a modalităților de publicare și diseminare a rezultatelor;

(e) comportamentul respectuos, loial și onest cu colegii și partenerii;

(f) evitarea denigrărilor și a obstrucționărilor.

(8) Depunerea simultană a unor propuneri de cercetare distincte, dar care vizează obiective științifice fundamentale similare poate fi considerată lipsită de etică fără o justificare clară și diferențiată a conținutului. Finanțatorii și organizațiile de cercetare au datoria de a pune la punct baze de date care să elimine dubla finanțare. Sursele de finanțare trebuie menționate explicit pentru a evita reciclarea neasumată a rezultatelor.

(9) Respectarea diversității, promovarea echității și a incluziunii impun recunoașterea dimensiunilor de gen, cultură, vârstă, dizabilitate și statut social în echipele de cercetare. La proiectarea cercetării trebuie considerați factorii irelevanți de sex (biologic) și gen (social, cultural), dacă aceștia pot influența rezultatele cercetării. Lipsa diversității în datele de antrenare a algoritmilor generează erori între sexe și genuri. De exemplu, în aplicațiile de recunoaștere facială (securitate și control acces, supraveghere video și monitorizare în spații publice, autentificare bancară și plăți digitale, aplicații sociale și comerciale) sau vocală (asistenți virtuali — de tipul Siri, Alexa, Google Assistant, sisteme de transcriere automată, securitate biometrică, tehnologii de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități, sisteme de monitorizare a apelurilor), algoritmi sunt „antrenați” pe seturi mari de imagini și voci. Dacă aceste date nu includ diversitate (sex, gen, etnie, vârstă, accent), apare bias-ul (erori sistematice statistice). În testele de impact auto, folosirea preponderentă a modelelor masculine poate prejudicia persoanele de sex feminin.

(10) Datele care susțin rezultatele raportate, inclusiv linkuri către seturi de date arhivate public, analizate sau generate în timpul studiului trebuie arhivate în formate deschise și sisteme informatice sigure (de exemplu, Zenodo, Dry Ad), astfel încât să fie accesibile, verificabile și reutilizabile conform

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDeP) INOE 2000	Pag. 18/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

standardelor FAIR (identificabil, accesibil, interoperabil, reutilizabil). Dacă datele nu pot fi partajate în mod deschis, trebuie specificat că sunt disponibile la cerere rezonabilă sau explicate orice restricții.

(11) Inovație responsabilă: cercetările care fac apel la tehnologii sensibile sau emergente (inteligență artificială, robotică militară, inginerie genetică, nanotehnologii) se vor proiecta cu maximă responsabilitate și transparență controlată, respectând reglementările în vigoare.

(12) Utilizarea instrumentelor de scris asistat pentru analiză de date, traduceri, corectură gramaticală, fluentă trebuie declarată transparent. Inteligența artificială (IA) nu poate fi listată ca autor pentru că, oricât de avansată ar fi, nu are discernământ și nici responsabilități etice. Trebuie verificat dacă IA nu introduce plagiat involuntar, citări fictive și dacă respectă standardele de calitate și transparență proprii domeniului. Responsabilitatea conținutului îi revine în exclusivitate autorului.

(13) Colectarea, procesarea, stocarea și protejarea datelor: datele experimentale (numerice, grafice, imagini, înregistrări video și audio) trebuie colectate și gestionate în mod riguros. Este interzisă manipularea lor prin selecții părtinitoare, modificare intenționată sau interpretări eronate. Datele la care are acces un cercetător în cursul stagiilor de practică, perfecționare sau colaborare nu pot fi publicate în nume propriu sau colectiv, fără aprobarea instituției și consimțământul informat al participanților la cercetare (pacienți, voluntari sau subiecți umani în general) sau al echipei care le-a colectat, după caz. Orice prelucrare a datelor cu caracter personal se face în conformitate cu prevederile art. 31 din prezentul COD-EDeP.

(14) Acces deschis și publicare transparentă: finanțatorii recomandă publicarea rezultatelor în reviste open-access, întrucât cunoașterea generată cu resurse publice rămâne accesibilă societății. În articolele științifice trebuie prezentate explicit metodologia de lucru, contribuțiile autorilor, finanțatorul, precum și limitările studiului, dacă există sau sunt cunoscute.

(15) Toate studiile care implică participanți umani trebuie să includă o declarație clară, care să confirme următoarele reguli etice în testarea pe oameni sau animale:

- (a) cercetarea a primit aprobarea prealabilă a unui comitet instituțional sau a unei comisii de etică;
- (b) consimțământul informat pentru participare a fost obținut de la fiecare participant, în mod liber și în scris. În cazul în care conținutul ce urmează a fi publicat include informații identificabile (de exemplu, fotografii, date personale), atunci autorii trebuie să trimită o declarație de consimțământ informat pentru publicare semnată, al cărei model este prevăzut în anexa care face parte integrantă din codul de etică pe domeniul Științe Inginerești, emis prin OMEC 6.905/16.12.2025. Autorii trebuie să confirme că intimitatea și confidențialitatea participanților au fost protejate și că a fost păstrat anonimatul.

(16) Pentru toate studiile care implică animale, cercetătorii trebuie să respecte prevederile art. 6 alin. (2) din codul de etică pe domenii OMEC 6905, domeniul Științe Inginerești.

(17) În manuscrisele bazate pe cercetări care implică utilizarea liniilor celulare este obligatorie specificarea originii sau provenienței acestora. În plus:

- (a) pentru liniile celulare stabilite trebuie făcută trimitere la o sursă publicată care conține descrierea și caracterizarea lor sau, după caz, la furnizorul comercial;
- (b) pentru liniile nou-stabilite sau donate sunt necesare aprobări etice sau bioetice de la instituția de cercetare, universitatea, spitalul sau organizația în care se efectuează studiile sau care a furnizat materialul biologic;

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 19/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

(c) pentru materialele derivate de la subiecți umani este necesară obținerea consimțământului informat pentru participare sau donare care să confirme acordul persoanei pentru utilizarea materialului biologic în cercetare; când datele sau imaginile pot permite identificarea subiecților, este necesar și consimțământul pentru publicare.

(18) Cercetările asupra plantelor cultivate sau din flora spontană trebuie efectuate în conformitate cu normele internaționale specificate în Convenția privind Diversitatea Biologică și Convenția privind Comerțul Internațional cu Specii de Faună și Floră Sălbatică pe Cale de Dispariție (CITES). Exemplarele din speciile rare trebuie plasate într-un spațiu accesibil (herbar sau muzeu). Se precizează data și locul colectării, părțile utilizate și fondul genetic. În cazul speciilor pe cale de dispariție, se precizează în scrisoarea de intenție dacă aceste detalii nu sunt disponibile.

(19) Cercetările trebuie să urmărească reducerea la minimum a efectelor negative asupra factorilor de mediu, a ecosistemelor și a biodiversității. Investigațiile științifice trebuie să urmărească dezvoltarea tehnologiilor prietenoase cu mediul ambiant și sănătatea umană. Se elaborează obligatoriu evaluări de impact și analize de risc. Trebuie respectate prevederile legale internaționale [Paris Agreement (2015), Convention on Biological Diversity (1992)]. Efectele potențial dăunătoare se aduc la cunoștința opiniei publice, care trebuie implicată în luarea deciziilor.

(20) Tehnologiile noi nu vor fi utilizate în mod abuziv. Pentru prevenirea riscului ca acestea să fie folosite împotriva persoanelor, comunităților sau mediului este necesar:

- (a) să fie evaluată posibilitatea de fi folosite în dublu scop înainte de a disemina rezultatele;
- (b) să nu fie făcute publice rezultatele cu potențial de utilizare în scop de bioterorism, de încălcare a drepturilor omului etc.;
- (c) să fie informate instituțiile competente/organismele de evaluare cu privire la posibilele implicații ale dublei utilizări, astfel încât acestea să poată adopta decizii etice și instituționale;
- (d) să se asigure că cercetarea lor respectă principiile securității și științei responsabile.

(21) Testele tehnice în domenii cu risc ridicat (transporturi, construcții, energie, robotică, inginerie chimică) trebuie să respecte standardele de siguranță, iar cercetătorii trebuie să anticipeze și să prevină posibilele pericole pentru infrastructură sau indivizi.

(22) Este interzisă folosirea echipamentelor și laboratoarelor instituției în scopuri private sau comerciale. Activitățile comerciale ale laboratoarelor acreditate ce sunt declarate și justificate prin contracte financiare nu intră sub incidența acestui aliniat.

(23) Autorii trebuie:

- (a) să facă referire la toate sursele de documentare, cu exactitate și etic;
- (b) să ofere referințe exacte și complete pentru toate citatele, ideile parafrazate, figurile sau datele din alte surse;
- (c) să evite citarea excesivă a conținutului publicat anterior, chiar și atunci când este citat corect;
- (d) să citeze sursa inițială a ideii, nu doar o referință secundară;
- (e) să citeze literatura primară, acolo unde este posibil, în special în datele și rezultatele științifice;
- (f) să folosească citări pentru a-și susține argumentele, nu pentru a le înlocui. Manuscrisele care constau în principal din material parafrizat sau citat, chiar dacă sunt atribuite corect, pot fi

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 20/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

considerate ca fiind lipsite de originalitate.

(24) Bunele practici de citare se realizează astfel:

- (a) se citează numai material de referință citit și verificat;
- (b) se folosește un stil de citare consistent și recunoscut;
- (c) se citează prioritar articolele de cercetare originale, iar recenziile, care nu conțin întotdeauna date originale, complementare;
- (d) se evită copierea de pasaje din surse citate, chiar și cu parafrizare, și se încurajează interpretarea textului în mod critic;
- (e) se încurajează o citare atentă care reflectă implicarea autentică cu literatura de specialitate și susține dezvoltarea discursului științific original.

(25) Orice eroare constatată după publicare trebuie adusă la cunoștința editorilor pentru a fi corectată. Atunci când erorile sau abaterile de conduită compromit validitatea sau fiabilitatea lucrării publicate se procedează la retragerea acesteia.

(26) Cercetătorii își iau în serios angajamentul și responsabilitatea față de comunitatea de cercetare prin arbitraj, revizuire și evaluare, iar această activitate este recunoscută și recompensată de cercetători și organizații de cercetare. Cercetătorii și organizațiile de cercetare examinează și evaluează contribuțiile pentru publicare, finanțare, numire, promovare sau recompensare într-un mod transparent și justificabil și dezvăluie utilizarea IA și a instrumentelor automatizate. Recenzenții și editorii declară orice conflict de interese și, atunci când este necesar, se retrag din discuțiile și deciziile privind publicarea, finanțarea, numirea, promovarea sau recompensarea din speța respectivă. Recenzenții păstrează confidențialitatea, cu excepția cazului în care există o aprobare prealabilă pentru divulgare, indiferent dacă manuscrisul este acceptat sau nu. Recenzenții și editorii respectă drepturile autorilor și solicită permisiunea de a utiliza ideile, datele sau interpretările prezentate. Este interzisă însușirea de terți a rezultatelor înainte de publicare. Cercetătorii și organizațiile de cercetare adoptă practici de evaluare bazate pe principiile calității, avansării cunoștințelor și impactului, care depășesc indicatorii cantitativi și iau în considerare diversitatea, incluziunea, deschiderea și colaborarea, acolo unde este relevant. Autorii, instituțiile de cercetare, editorii și finanțatorii recunosc că rezultatele negative (care infirmă ipotezele), precum și cele neconcludente (neutre) pot fi la fel de relevante ca constatările pozitive pentru publicare și diseminare. Conform principiului distorsiunilor de publicare (publication bias), rezultatele negative, precum și cele neconcludente susțin progresul științific. Prin publicarea lor previn repetarea inutilă a unor ipoteze care s-au dovedit eronate și, totodată, prin reproducerea lor deliberată permit verificarea faptului că au fost obținute corect, și nu în mod accidental.

(27) Cercetătorii trebuie să dețină cunoștințele și să respecte metodologiile și practicile etice asociate domeniului lor. Nerespectarea bunelor practici de cercetare încalcă responsabilitățile profesionale. Aceasta dăunează proceselor de cercetare, degradează relațiile dintre cercetători, subminează încrederea și credibilitatea cercetării, irosește resurse și poate expune participanții la cercetare și subiecții, utilizatorii, societatea sau mediul la daune inutile.

(28) Bunele practici științifice consideră următoarele acțiuni drept abateri: plagiat, autoplagiat, fabricare, falsificare, publicare redundantă, după cum sunt definite la art. 4, din prezentul COD-EDEP și la art. 9, alin. (2) din codul de etică pe domeniul Științe Inginerești, emis prin OMEC 6.905/16.12.2025.

(29) Sunt considerate abateri și alte forme de comportament lipsit de etică, cum ar fi:

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 21/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

(a) lipsa citării unei surse (plagiat clasic);

(b) citarea unei surse cu inducerea ideii că conceptele sau reformulările aparțin celui care citează (exemplu: un paragraf dintr-un articol este reprodus în opera proprie cu modificări superficiale: folosirea de sinonime, inversarea ordinii cuvintelor, reducerea sau extinderea enunțului fără schimbarea mesajului);

(c) citări excesive pentru a mări artificial bibliografia consultată sau pentru a manipula valorile;

(d) autocitare excesivă pentru a crește backgroundul propriu, fără merit academic.

(30) Responsabilitatea privind abaterile revine individului, dar și organizațiilor de cercetare, care trebuie să prevină, să investigheze și să gestioneze cazurile identificate. Evitarea conduitei neetice începe cu formarea, îndrumarea și supervizarea cercetătorilor. Instituțiile trebuie să elaboreze proceduri transparente pentru raportarea suspiciunilor de încălcare a normelor de etică a cercetării și să garanteze protecția avertizorilor de bună-credință.

Art. 37. (1) Normele de etică și bună conduită specifice domeniului Științe biomedicale se aplică activităților de CDI ale INOE 2000 desfășurate în cadrul Panelului III – Științe biomedicale (Biologie și biochimie, Medicină, Medicină veterinară, Medicină dentară, Farmacie), indiferent de forma de finanțare.

(2) Cercetarea biomedicală se întemeiază pe următoarele principii fundamentale: respectarea demnității umane și a drepturilor fundamentale, integritate științifică și responsabilitate, libertate academică exercitată cu responsabilitate socială, transparență și responsabilitate publică, respect pentru diversitatea biologică și valoarea intrinsecă a vieții, protecția mediului și a ecosistemelor, independență, imparțialitate și conformitate cu legislația națională și internațională. Organizațiile de cercetare au datoria comună să asigure un mediu corect și responsabil, unde integritatea științifică este protejată prin reguli clare și să asigure sprijin pentru toți cercetătorii.

(3) Orice cercetare pe subiecți umani, animale, genetică și embriologie se poate desfășura în condițiile prevăzute de codul de etică pe domeniul Științe biomedicale OMEC 6.905/16.12.2025, Cap. II, Secțiunile 1-4.

(4) Orice prelucrare a datelor cu caracter personal și a probelor biologice se face în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 679/2016 (GDPR) și conform standardului SR EN ISO 20387:2020, care stabilește cerințele pentru colectarea, procesarea, stocarea și distribuția materialelor biologice destinate cercetării științifice, inclusiv biotehnologie și cercetare biomedicală.

(5) Participanții trebuie informați în mod clar și transparent despre utilizarea, stocarea și reutilizarea probelor. În cazul persoanelor sau populațiilor vulnerabile (gravide, minori, persoane cu dizabilități și persoane cu capacitate decizională redusă), consimțământul trebuie obținut de la reprezentanții legali și trebuie să existe garanții suplimentare privind protecția confidențialității.

(6) Cercetătorii au obligația să asigure reproductibilitatea și trasabilitatea datelor biomedicale. Protocoalele, seturile de date și metadatele trebuie arhivate într-un mod sigur și accesibil pentru verificare, cu respectarea limitărilor etice aplicabile categoriilor vulnerabile.

(7) Cercetătorii trebuie să își păstreze independența față de sponsori și să evite orice influență care ar putea compromite obiectivitatea rezultatelor.

(8) Toate conflictele de interese ale celor implicați în cercetarea sponsorizată trebuie declarate integral și transparent. Organizațiile de cercetare vor avea o platformă dedicată pentru documentația

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDeP) INOE 2000	Pag. 22/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

referitoare la potențialele conflicte de interese.

(9) Studiile clinice sponsorizate se desfășoară conform bunelor practici clinice (Ghidul E6 al Good Clinical Practice/International Council for Harmonisation of Technical Requirements for Pharmaceuticals for Human Use) și reglementărilor European Medicines Agency și Agenția Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

(10) Cercetările biomedicale ale căror rezultate, date sau tehnologii pot fi utilizate atât în scopuri legitime, cât și pentru producerea de efecte dăunătoare (dual-use research) trebuie supuse unei evaluări etice și de securitate suplimentare. Evaluarea se realizează în acord cu principiile OECD privind securitatea și integritatea cercetării (2023), cu accent prioritar pe biosecuritate (prevenirea utilizării abuzive a agenților biologici, vectorilor sau tehnologiilor sensibile).

(11) Cercetătorii trebuie să evite cercetările care implică riscuri majore în special în domenii sensibile, precum embriologia și utilizarea celulelor stem, atât timp cât nu există garanții clare în ceea ce privește eficacitatea și impactul etic.

(12) Cercetătorii au obligația de a identifica și raporta riscurile de utilizare abuzivă, iar consiliile de etică de la nivelul organizațiilor de cercetare trebuie să recomande măsuri de prevenire, inclusiv limitări de publicare, restricții de acces la date sau protocoale de securitate, conform Ordinului ministrului sănătății nr. 1.502/2016. În cazul cercetărilor încadrabile ca DURC (Dual Use Research of Concern), evaluarea trebuie să includă în mod explicit componenta de biosecuritate, în acord cu principiile OECD privind integritatea și securitatea cercetării (2023).

(13) Respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2021/821 privind controlul exporturilor și transferurilor de produse și tehnologii cu dublă utilizare este obligatorie.

(14) Utilizarea inteligenței artificiale (IA) în cercetarea biomedicală trebuie să respecte principiile prevăzute de Recomandarea UNESCO privind etica inteligenței artificiale (2021) și prevederile art. 31 din prezentul COD-EDeP.

(15) Cercetătorii au obligația să explice modul de funcționare a algoritmilor (cerința de audit algoritmic și de publicare a cardurilor de model — model cards), să reducă eroarea și să prevină bias-ul (distorsionare a rezultatelor cercetării, influențată de metodologie și de modul de selecție) și discriminarea și să protejeze confidențialitatea datelor personale și medicale, conform GDPR.

(16) Rezultatele generate de sistemele de inteligență artificială nu pot substitui responsabilitatea cercetătorului și trebuie validate prin metode științifice independente, în special atunci când influențează diagnosticul, tratamentul sau deciziile clinice.

(17) IA poate fi folosită pentru a facilita diferite aspecte ale activității de cercetare, incluzând: sinteza literaturii de specialitate, organizarea unor idei complexe, asistență în redactare, analiza unor volume mari de date etc.

(18) Următoarele aspecte etice trebuie urmărite în timpul folosirii IA:

(a) menținerea integrității academice;

(b) verificarea critică a conținutului generat de IA;

(c) limitarea IA la un rol secundar de instrument în cadrul analizei științifice;

(d) păstrarea unui nivel ridicat de originalitate privind formularea ipotezelor științifice.

(19) Este recomandată utilizarea cu prudență a instrumentelor IA generative. Conținutul generat de

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 23/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

instrumentele IA trebuie revizuit și validat de autori sau aplicanți pentru a se asigura potrivirea și acuratețea datelor în contextul redactat și respectarea reglementărilor de proprietate intelectuală.

(20) Autorii sau aplicanții sunt responsabili în totalitate pentru conținutul textului, inclusiv al celui redactat cu instrumente IA. Utilizarea IA trebuie menționată transparent, preferabil prin adăugarea detaliilor despre surse, conform normelor de bună conduită a jurnalelor, proiectelor de cercetare și legislației naționale.

(21) IA urmează o evoluție extrem de dinamică, iar impactul pe care îl poate genera cuprinde și aspecte negative, a căror reglementare nu este pe deplin stabilită. Prin urmare, este recomandată urmarea procedurilor stabilite de către organizațiile care finanțează proiecte de cercetare, sub aspectul redactării aplicațiilor pentru proiecte și a reglementărilor editurilor de specialitate care publică articole științifice.

(22) Publicațiile trebuie să respecte criteriile ICMJE privind autoratul și să excludă orice formă de autorat fictiv sau lipsă de recunoaștere a contribuțiilor reale.

(23) Orice publicație sau raport științific trebuie să includă declarații privind sursele de finanțare, după caz, și conflictele de interese.

(24) Se promovează publicarea în regim de acces deschis, în limitele legale și etice.

(25) Sunt interzise plagiatul, autoplgiatul, fabricarea sau falsificarea datelor, precum și manipularea imaginilor sau rezultatelor.

(26) Este considerată lipsită de etică citarea în cadrul articolelor științifice a unor lucrări care nu au legătură directă cu subiectele abordate sau cu afirmațiile din cadrul articolului, cu scopul de a crește artificial impactul unor publicații și/sau al indicatorilor metrici ai unor cercetători.

(27) Autorii trebuie:

(a) să facă referire la toate sursele de documentare cu exactitate și în mod etic;

(b) să ofere referințe exacte și complete pentru toate citatele, ideile parafrazate, figurile sau datele din alte surse;

(c) să evite citarea excesivă a conținutului publicat anterior, chiar și atunci când este citat corect;

(d) să citeze sursa inițială a ideii, nu doar o referință secundară;

(e) să citeze literatura primară acolo unde este posibil, în special în datele și rezultatele științifice;

(f) să folosească citări pentru a-și susține argumentele, nu pentru a le înlocui.

(28) Constituie abateri biomedicale grave fabricarea de date clinice, consimțământul viciat, cruzimea față de animale.

Art. 38. (1) Normele de etică și bună conduită specifice domeniului Științe sociale și științe umaniste se aplică activităților de CDI desfășurate în INOE 2000 în cadrul Panelului IV - Științe sociale și umaniste (SSU) (Științe juridice, Sociologie, științe administrative și științe ale comunicării, Științe politice, studii de securitate, științe militare, informații și ordine publică, Științe economice și administrarea afacerilor, Psihologie, științe ale educației, educație fizică și sport); (Filologie, Filosofie, Istorie și studii culturale, Teologie, Arhitectură și urbanism, Arte vizuale, Artele spectacolului și muzică), indiferent de instituție sau formă de finanțare.

(2) Cercetarea în științe sociale și umaniste se întemeiază pe următoarele principii fundamentale,

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 24/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

care asigură desfășurarea responsabilă a cercetării și protejarea persoanelor și comunităților implicate și care sunt aplicabile în toate disciplinele și metodologiile și trebuie respectate în toate fazele procesului de cercetare:

- (a)respect pentru demnitatea umană și autonomie: cercetătorii vor respecta demnitatea, integritatea personală, intimitatea, autodeterminarea și libertatea persoanelor implicate în cercetare. Participarea trebuie să fie întotdeauna voluntară și bazată pe consimțământul informat, cu o sensibilitate deosebită față de grupurile vulnerabile sau persoanele cu capacitate redusă de consimțământ (de exemplu, copii, persoane cu dizabilități, persoane strămutate);
- (b)integritate științifică: cercetătorii trebuie să depună eforturi pentru onestitate, transparență și responsabilitate în toate aspectele muncii lor: proiectarea cercetării, colectarea datelor, interpretarea și publicarea. Aceasta include evitarea fabricării, falsificării, plagiatului și a oricărei alte forme de abatere în cercetare.
- (c)responsabilitate socială: cercetarea trebuie să contribuie la binele public, să susțină valorile democratice și să promoveze justiția socială și dezvoltarea durabilă a mediului și a societății. Cercetătorii ar trebui să reflecteze critic asupra modului în care cercetarea lor are impact asupra indivizilor, grupurilor și societății în general, inclusiv asupra potențialului său atât pentru beneficii, cât și pentru daune;
- (d)respectarea vieții private și a confidențialității: cercetătorii vor respecta și proteja confidențialitatea și viața privată a participanților. Toate datele cu caracter personal trebuie prelucrate în conformitate cu legislația relevantă privind protecția datelor (de exemplu, GDPR) și cu standardele etice;
- (e)echitate, nediscriminare și egalitate: cercetătorii trebuie să se asigure că munca lor promovează egalitatea de tratament și evită orice formă de discriminare bazată pe etnie, sex, religie, convingeri politice, vârstă, dizabilitate sau statut socioeconomic;
- (f)libertatea cercetării și libertatea academică: cercetătorii au dreptul la libertate academică, inclusiv libertatea de a alege subiecte, metode și canale de diseminare, dar și obligația de a desfășura cercetări în mod etic, responsabil și în conformitate cu normele legale și instituționale;
- (g)transparență și deschidere: cercetătorii trebuie să fie deschiși în ceea ce privește obiectivele, sursele de finanțare, afilierea și potențialele conflicte de interese. Aceștia trebuie să se asigure că procesele și rezultatele cercetării sunt comunicate clar, precis și accesibil, inclusiv publicului nonacademic, atunci când este relevant.

(3) Cercetătorii din organizațiile de cercetare din domeniul SSU poartă responsabilitatea individuală și colectivă de a-și desfășura munca în mod etic, legal și cu integritate intelectuală. Aceste responsabilități se aplică indiferent de vechimea în muncă, disciplină sau afiliere instituțională.

(4) Cercetătorii trebuie să respecte legislația națională, convențiile internaționale și codurile de conduită instituționale relevante pentru etica și integritatea cercetării.

(5) Cercetătorii trebuie să se asigure că munca lor este caracterizată de acuratețe, onestitate, transparență și responsabilitate în toate fazele cercetării — proiectare, implementare, analiză și publicare.

(6) Cercetătorii sunt obligați să se abțină de la orice formă de abatere de la etica cercetării, inclusiv:

- (a)plagiat, autoplagiat sau trimiterea în dublu a aceleiași lucrări;

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDeP) INOE 2000	Pag. 25/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

(b)manipularea autoratului (de exemplu, adăugarea de autori invitați sau omiterea colaboratorilor de drept);

(c)raportarea părtinitoare sau selectivă a constatărilor;

(d)generalizarea rezultatelor fără recunoașterea limitărilor teoretice sau metodologice implicite.

(7) Autoratul trebuie să reflecte contribuții reale și substanțiale la cercetare. Persoanele nu trebuie menționate ca autori decât dacă au contribuit în mod semnificativ la concepție, analiza datelor sau scriere.

(8) Cercetătorii trebuie să respecte confidențialitatea datelor cu caracter personal și să asigure o gestionare securizată a datelor pe tot parcursul ciclului de viață al cercetării, inclusiv anonimizarea și stocarea adecvată a informațiilor sensibile.

(9) Cercetătorii trebuie să identifice, să declare și să gestioneze orice conflicte de interese personale, financiare sau instituționale care ar putea afecta obiectivitatea sau credibilitatea muncii lor.

(10) Cercetătorii seniori au datoria de a sprijini cercetătorii aflați la începutul carierei, de a promova conștientizarea etică și de a încuraja desfășurarea responsabilă a cercetării în cadrul echipelor lor.

(11) Cercetătorii trebuie să disemineze rezultatele în mod veridic, evitând senzaționalismul sau denaturările, în special în comunicarea publică și în aparițiile în mass-media.

(12) Utilizarea inteligenței artificiale în cercetarea socioumană trebuie să respecte principiile prevăzute de Recomandarea UNESCO privind Etica Inteligenței Artificiale (2021) și art. 31 din prezentul COD-EDeP. Utilizarea programelor de inteligență artificială pentru scriere, editare, interpretare de date, generare de conținut audio-video, corectură gramaticală, verificare a referințelor trebuie să fie recunoscută ca atare în produsul cercetării. Utilizarea programelor de inteligență artificială nu exonerează cercetătorii de răspundere în cazul în care produsul rezultat implică abateri de la etica cercetării.

(13) Cercetarea în SSU implică frecvent participanți, grupuri și comunități umane. Este datoria etică a cercetătorului să respecte drepturile, demnitatea, autonomia și valorile culturale ale acestora.

(14) Orice cercetare în domeniul SSU care implică participanți, grupuri și comunități umane trebuie să se desfășoare conform prevederilor art. 3 din codul de etică pe domeniul Științe sociale și științe umane OMEC 6.905/16.12.2025.

(15) Cercetarea responsabilă necesită o proiectare atentă și o evaluare etică prealabilă pentru a asigura integritatea procesului și protecția tuturor părților interesate implicate.

(16) Cercetarea în științe sociale și umaniste trebuie să fie solidă din punct de vedere metodologic, clar justificată și bazată pe cunoștințele existente. Orice deficiențe în designul cercetării (de exemplu, eșantionarea, analiza datelor, contextualizarea) pot duce la expunerea nejustificată din punct de vedere etic a participanților la riscuri sau daune.

(17) Cercetătorii sunt obligați să își desfășoare activitatea în conformitate cu legislația națională, regulile instituționale și standardele profesionale. Aceasta include îndrumări etice, drepturi de proprietate intelectuală, legi privind protecția datelor și proceduri specifice sectorului.

(18) Orice cercetare care implică participanți umani trebuie supusă evaluării și aprobării comisiei de etică a instituției gazdă sau unui alt organism autorizat. Proiectele trebuie să ofere: descrierea obiectivelor și a metodologiei; justificare etică și analiză prejudiciu-beneficiu; planul de gestionare și

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 26/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

protecție a datelor; proceduri pentru consimțământul informat; măsuri pentru siguranța și anonimatul participanților. Nici o cercetare care implică participanți umani nu poate începe fără o autorizare etică documentată.

(19) Toate conflictele de interese reale sau potențiale — financiare, instituționale sau personale — trebuie declarate și gestionate transparent. Cercetătorii trebuie să evite situațiile care pot compromite independența științifică sau pot crea o percepție de părtinire.

(20) Cercetătorii trebuie să reflecteze asupra relevanței societale și a impactului potențial al muncii lor și să evite proiectele care ar putea cauza daune sau exacerba nedreptatea socială. Aceasta include conștientizarea consecințelor neintenționate și eforturile de a asigura că rezultatele cercetării sunt accesibile, semnificative și justificabile din punct de vedere etic.

(21) Datele de cercetare în științe sociale și umaniste, în special atunci când implică participanți umani, trebuie gestionate cu integritate, transparență și cu respectarea strictă a standardelor legale și etice. Gestionarea corectă a datelor este esențială pentru a asigura calitatea cercetării, respectarea standardelor legale și protejarea drepturilor și demnității participanților. Cercetătorii au atât obligația legală, cât și cea etică de a gestiona datele în mod responsabil, sigur și transparent, cu respectarea prevederilor art. 32 din prezentul COD-EDEP.

(22) Cercetătorii sunt obligați să asigure acuratețea, caracterul complet și verificabilitatea datelor pe care le colectează și le utilizează. Fabricarea, falsificarea sau manipularea intenționată a datelor de cercetare este strict interzisă. Toate înregistrările trebuie păstrate într-un mod care să permită verificarea și reproductibilitatea rezultatelor.

(23) Toate datele care conțin informații cu caracter personal trebuie prelucrate în conformitate cu legislația națională și europeană privind protecția datelor (de exemplu, GDPR). O atenție deosebită trebuie acordată pentru:

- (a) obținerea și documentarea consimțământului informat;
- (b) stocarea securizată a datelor cu caracter personal sau sensibile;
- (c) anonimizare sau pseudonimizare, acolo unde este necesar. Nerespectarea acestei obligații poate duce la consecințe etice și juridice.

(24) Cercetătorii sunt încurajați să disemineze rezultatele în mod transparent și accesibil, evitând orice distorsiune a constatărilor. Respectând drepturile de proprietate intelectuală și obligațiile de confidențialitate, cercetătorii trebuie să respecte următoarele reguli:

- (a) publicarea pe platforme cu acces deschis, acolo unde este posibil;
- (b) asigurarea că rezultatele sunt prezentate clar, fără denaturări;
- (c) evitarea senzaționalismului sau a interpretărilor înșelătoare, în special în comunicarea publică sau în massmedia;
- (d) promovarea accesului liber la rezultatele cercetării și, acolo unde este cazul, la date, în conformitate cu principiile FAIR (identificabil, accesibil, interoperabil, reutilizabil). Cu toate acestea, accesul liber nu trebuie să aibă prioritate față de responsabilitățile etice;
- (e) instituțiile sunt încurajate să ofere infrastructură pentru stocarea securizată a datelor și partajarea responsabilă a acestora, în timp ce cercetătorii sunt așteptați să includă planuri de gestionare a datelor în documentația proiectelor lor.

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 27/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

(25) Doar cei care au adus o contribuție științifică substanțială ar trebui enumerați ca autori. Autoratul onorific sau autorul fantomă este inacceptabil din punct de vedere etic.

(26) Cercetătorii trebuie să își asume responsabilitatea pentru corectarea erorilor sau omisiunilor care afectează fiabilitatea lucrărilor publicate. În cazurile de greșeli grave, trebuie inițiate proceduri formale de retragere. Acest lucru menține încrederea în dosarele științifice și asigură responsabilitatea.

(27) Cercetătorii trebuie să se asigure că toate datele cu caracter personal sunt:

- (a) colectate în mod legal și echitabil;
- (b) depozitate în siguranță și accesibile numai personalului autorizat;
- (c) prelucrate în conformitate cu legislația privind protecția datelor, inclusiv GDPR;
- (d) păstrate doar atât timp cât este necesar pentru scopul cercetării.

(28) Cercetătorii trebuie să obțină aprobarea Comitetului/Comisiei de etică relevant/e înainte de a colecta date cu caracter personal sau sensibile.

(29) Menținerea independenței cercetării și a obiectivității rezultatelor necesită o gestionare atentă a conflictelor de interese concrete sau potențiale. Acestea pot apărea din relații personale, financiare, instituționale sau politice care compromit sau par să compromită neutralitatea procesului de cercetare. Cercetătorii trebuie să se mențină independenți față de orice presiuni, astfel încât să nu fie afectată calitatea cercetării, dar nici interesul public sau interesele legitime ale altor persoane.

(30) Cercetătorii trebuie să identifice, să declare și să gestioneze în mod activ orice potențiale conflicte de interese în fiecare etapă a procesului de cercetare. Această obligație include dezvăluirea de:

- (a) legături financiare cu finanțatori sau beneficiari;
- (b) relații personale cu colaboratorii sau participanții;
- (c) presiuni instituționale sau angajamente ideologice.

(31) Cercetătorii trebuie să reziste oricăror încercări de interferență sau presiune din partea finanțatorilor, sponsorilor sau instituțiilor care ar putea influența întrebările de cercetare, metodele, analiza sau interpretarea rezultatelor. Contractele și acordurile de finanțare trebuie să includă clauze care să protejeze libertatea academică și dreptul de a publica rezultatele, indiferent de rezultat.

CAPITOLUL 7. ABATERI DE LA NORMELE DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CDI

Art. 39. Persoanele care au avut sau care au calitatea de membru al comunității CDI și au săvârșit abateri după data intrării în vigoare a legii nr. 183/2024 răspund civil, administrativ, profesional sau disciplinar, după caz.

Art. 40. (1) Abaterile de la normele de bună conduită prevăzute la art. 23, lit. (a) în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, includ:

- (a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator sau ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice sau raționamente deductive;

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 28/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

- (b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator sau de date sau rezultate obținute prin calcule analitice sau raționamente deductive;
- (c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității CDI a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile de cercetare, dezvoltare și inovare, prin avariarea, distrugerea sau manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice sau a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților CDI;
- (d) obstrucționarea activității unei comisii de etică, a unei comisii de analiză sau a CNECSDTI, în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea CDI din subordine;
- (e) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea CDI prevăzute de legea nr. 183/2024, legea nr.199/2023, Codul de etică și deontologie profesională emis prin OMEC 6.886/10.12.2025 și în regulamentele de organizare și funcționare a INOE 2000, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică sau de către CNECSDTI.

(2) Abaterile de la normele de bună conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, inclusiv în ceea ce privește cererile de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice, prevăzute la art. 23, lit. (b), în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, includ:

- (a) plagiatul;
- (b) autoplgiatul;
- (c) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicație sau excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicație;
- (d) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
- (e) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii sau metode științifice nepublicate;
- (f) introducerea de informații false referitoare la activitatea CDI în cererile de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare sau în dosarele de înscriere la concurs sau examen pentru posturi de cercetare, dezvoltare și inovare;
- (g) neindicarea tuturor surselor utilizate;
- (h) omiterea unor persoane implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației, acestea neputând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta;
- (i) omiterea menționării surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

(3) Abaterile de la normele de bună conduită în activitatea de evaluare și monitorizare instituțională a cercetării, dezvoltării și inovării, de evaluare și monitorizare de proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare și de evaluare a persoanelor în vederea acordării de grade, titluri, funcții, premii, distincții, sporuri, atestate sau certificare în activitatea CDI, prevăzute la art. 23, lit. (c), în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, includ:

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 29/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

(a) nedezvăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități sau încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților în realizarea sau participarea la evaluări;

(b) fraudarea evaluării;

(c) nerespectarea confidențialității în evaluare;

(d) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege.

(4) Abaterile de la normele de bună conduită în executarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere din CDI, prevăzute la art. 23, lit. (d), în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, includ:

(a) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;

(b) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare, dezvoltare și inovare conduse sau coordonate de persoane din subordine;

(c) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine sau pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini sau rude până la gradul al II-lea inclusiv;

(d) abuzul de autoritate pentru a impune nejustificat propriile teorii, concepte sau rezultate asupra persoanelor din subordine;

(e) obstrucționarea activității unei comisii de etică, a unei comisii de analiză sau a CNECSDTI, în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea CDI din subordine;

(f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea CDI prevăzute în legea nr. 183/2024, legea nr. 199/2023, în Codul de etică și deontologie profesională emis prin OMEC 6.886/10.12.2025, în codurile de etică pe domenii emise prin OMEC 6.905/16.12.2025, în regulamentele de organizare și funcționare a INOE 2000, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică sau de către CNECSDTI.

(5) Abaterile de la normele de bună conduită privind respectarea ființei și demnității umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic, prevăzute la art. 23, lit. (e), sunt detaliate în Codul de etică și deontologie profesională emis prin OMEC 6.886/10.12.2025, sau în codurile de etică pe domenii, emise prin OMEC 6.905/16.12.2025, elaborate în conformitate cu prevederile art. 57 lit. a) și b), din legea 183/2024.

(6) Abaterile de la normele de bună conduită în desfășurarea activității Comisiei de Etică din INOE 2000, prevăzute la art. 23, lit. (f), în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, constau în nerespectarea obligațiilor legale de către comisia de etică de la nivelul organizației de cercetare.

(7) Următoarele situații pot, de asemenea, să atragă răspunderea etică prin asociere pentru abateri de la buna conduită în activitatea CDI:

(a) cunoașterea abaterilor săvârșite de alții și nesesizarea comisiei de etică sau a CNECSDTI;

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 30/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

- (b) coautoratul publicațiilor conținând date falsificate sau confecționate;
- (c) neîndeplinirea obligațiilor legale și contractuale, inclusiv a celor aferente contractului de mandat sau contractelor de finanțare, în exercitarea funcțiilor de conducere sau de coordonare a activităților CDI.
- (8) Abaterile grave de la buna conduită în activitatea CDI sunt următoarele:
 - (a) plagierea rezultatelor sau publicațiilor altor autori;
 - (b) confecționarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
 - (c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare.

III. REGULI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ ÎN INOE 2000

CAPITOLUL 8. RESPONSABILITĂȚI

Art. 41. Conducerea INOE 2000 are obligația de a asigura structura organizatorică, resursele și condițiile pentru respectarea normelor, principiilor și standardelor bunei conduite în activitatea CDI, precum și funcționarea independentă, eficientă și continuă a Comisiei de Etică.

Art. 42. Conducerea INOE 2000 și personalul instituției răspund pentru respectarea normelor de conduită morală și socială, în conformitate cu legislația în vigoare și reglementările interne.

Art. 43. Conducerea INOE 2000 și personalul din cadrul instituției poartă responsabilitatea pentru implementarea și respectarea prevederilor prezentului cod de etică, inclusiv pentru prevenirea, identificarea și raportarea abaterilor de la buna conduită în activitatea CDI.

Art. 44. Conducerea INOE 2000 are obligația de a asigura un mediu de lucru care să prevină presiunile nejustificate, conflictele de interese și orice formă de abatere de la buna conduită în cercetare.

Art. 45. Conducerea INOE 2000 și personalul din cadrul instituției au responsabilități directe asupra:

- (a) respectării dreptului la viață;
- (b) respectării libertății individuale;
- (c) respectării demnității umane;
- (d) respectării principiului nediscriminării, egalității de șanse și egalității de tratament;
- (e) protecției ființei umane și animalelor;
- (f) protecției mediului înconjurător;
- (g) libertății de expresie;
- (h) securității alimentației;
- (i) securității sistemului de informatizare a datelor.

Art. 46. Autorii aceluiași rezultat științific sunt responsabili în mod solidar, și, după caz, individual,

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 31/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

pentru corectitudinea, integritatea și autenticitatea acestuia.

Art. 47. Conducerea INOE 2000 și cercetătorii științifici au obligația de a sesiza atunci când există indicii că rezultatele cercetării științifice pot produce efecte negative semnificative asupra societății, mediului sau sănătății publice.

Art. 48. Conducerea INOE 2000 are obligația de a lua orice măsuri necesare în scopul prevenirii și combaterii actelor de hărțuire sexuală și morală la locul de muncă, conform Regulamentului Intern al INOE 2000, prevederilor Ordonanței 137/2000 și Directivei 2006/54/CE.

Art. 49. (1) INOE 2000 are obligația de a organiza programe continue de formare în etică și integritate sub formă de cursuri, ateliere sau module online acreditate. Formarea este obligatorie la începutul carierei de cercetător (doctoranzi, postdoctoranzi, noi angajați) și trebuie actualizată periodic, cel puțin o dată la 4 ani, pentru tot personalul CDI.

(2) Participarea la aceste programe este obligatorie pentru toți cei implicați în cercetare indiferent de domeniu.

(3) Programele de formare trebuie să includă gestionarea conflictelor de interese, prevenirea plagiatului și responsabilitățile etice asociate funcțiilor de conducere și de mentorat.

Art. 50. Responsabilitatea pentru folosirea corectă, eficientă și transparentă a fondurilor de cercetare revine conducerii INOE, având avizul directorilor / responsabililor de proiecte și a coordonatorilor de compartimente, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 51. Constatarea, analiza și soluționarea cazurilor semnalate de abatere de la normele de bună conduită în activitatea CDI revin Comisiei de Etică din cadrul INOE 2000, cu sprijinul conducerii institutului.

CAPITOLUL 9. PROCEDURA DE ANALIZĂ A SESIZĂRILOR.SANCTIUNI

Art. 52. Sesizările cu privire la abaterile de la normele de bună conduită în cercetare se depun în scris sau online (inoe@inoe.ro – registratură INOE) și sunt înregistrate la Secretariatul INOE 2000. Sesizările trebuie să fie însoțite de dovezi. Dacă nu pot fi oferite dovezi, sesizarea trebuie să includă argumente credibile și indicații privind posibilele surse de obținere a dovezilor.

Art. 53. (1) Pentru a fi admisibile, conform art. 10 din OMEC 6.886/10.12.2025, sesizările adresate Comisiei de Etică trebuie să conțină în mod cumulativ următoarele:

- (a) semnătura persoanei care formulează sesizarea;
- (b) datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea: numele și prenumele persoanei fizice, funcția și locul de muncă ale acesteia sau denumirea persoanei juridice, adresa acesteia, precum și, după caz, adresa de corespondență, care poate fi și o adresă de poștă electronică;
- (c) o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de bună conduită în activitatea CDI, cu exemple concrete și cu indicarea considerentelor justificative și a surselor de documentare.

(2) Sesizările care nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la alin. (1) sunt respinse ca inadmisibile de către Comisia de Etică.

(3) Hotărârile Comisiei de Etică, de admitere sau respingere, pot fi contestate la CNECSDTI.

Art. 54. (1) Toate alegațiile vor fi tratate cu atenție și într-un mod obiectiv, imparțial și confidențial.

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 32/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

Personalul INOE 2000 poate depune sesizări cu privire la abaterile de la buna conduită fără temeri de represalii, cu excepția situației în care se stabilește, ulterior analizei, că sesizarea a fost făcută în scop malițios. În cazul sesizărilor formulate cu rea-credință sau în scop malițios, la recomandarea Comisiei de Etică, Directorul General/Filială poate dispune sancționarea autorului sesizării, conform art. 81 din prezentul COD-EDEP.

(2) Persoanele care sesizează, cu bună-credință, abateri de la normele de bună conduită beneficiază de protecție împotriva oricărei forme de represalii. Orice acțiune de intimidare, sancționare sau discriminare a autorului sesizării constituie abatere disciplinară.

Art. 55. Secretariatul INOE 2000 informează Directorul General/Filială și Comisia de Etică privind sesizarea. Directorul General/Filială va verifica dacă există conflicte de interese între unii membri ai Comisiei de Etică și părțile implicate în sesizare. Membrii Comisiei de Etică aflați în conflict de interese nu vor participa în nici un mod la nici o etapă a procesului de rezolvare a sesizării.

Art. 56. Comisia de Etică verifică îndeplinirea criteriilor de admisibilitate, conform art. 53 alin. (1), și informează autorul sesizării și Directorul General/Filială asupra hotărârii de admitere sau respingere.

Art. 57. Comisia de Etică va evalua dacă alegația se încadrează în standardele menționate la art. 23 din prezentul COD-EDEP, dacă aceasta prezintă argumente credibile și eventual dovezi, și va recomanda calea de rezolvare. Comisia de Etică poate solicita suportul consilierului juridic al INOE 2000 pentru a stabili natura alegației.

Art. 58. Dacă alegația nu se încadrează în standardele menționate la art. 23 al prezentului COD-EDEP, Comisia de Etică informează părțile implicate și Directorul General/Filială care procedează prin sesizarea structurilor abilitate din cadrul INOE 2000, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 59. În cazul în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, Comisia de Etică informează părțile implicate și Directorul General/Filială care procedează prin sesizarea organelor de urmărire penală competente, în condițiile legii.

Art. 60. Dacă alegația se încadrează în standardele menționate la art. 23 al prezentului COD-EDEP și sunt suficiente indicații că alegația este pertinentă, Comisia de Etică informează părțile implicate și Directorul General/Filială despre continuarea cursului sesizării.

Art. 61. (1) Comisia de Etică evaluează alegația și stabilește dacă sesizarea este minoră și poate fi soluționată, fără declanșarea etapei de analiză, prin concilierea părților implicate.

(2) În cazul deciziei de conciliere, Comisia de Etică informează în scris părțile implicate și invită părțile la discuții într-un termen rezonabil. Termenele pot fi prelungite justificat, cu informarea părților implicate.

(3) Comisia de Etică procedează la concilierea părților implicate prin moderarea discuțiilor, oferirea de consiliere sau instruirea părților implicate cu privire la normele de bună conduită în cercetare și recomandări pentru soluționarea conflictului prin soluții amiabile.

(4) În urma acceptului soluției de conciliere, Comisia de Etică elaborează raportul de conciliere care este semnat de toate persoanele implicate. Comisia de Etică va transmite fiecărei persoane implicate o copie a raportului semnat.

Art. 62. În situația în care Comisia de Etică decide că alegația necesită analiză sau în cazul în care una dintre părți respinge soluțiile de rezolvare a conflictului, se declanșează etapa de analiză.

Art. 63. Comisia de Etică numește Comisia de Analiză formată din 3 până la 5 membri. Comisia

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 33/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

de Etică desemnează maxim 3 membri proprii în Comisiile de Analiză pentru cazurile sesizate. În funcție de natura alegației, se pot desemna adițional maxim 2 membri experți în domeniul specific alegației, din afara Comisiei de Etică dar pe cât posibil din personalul INOE 2000. Membrii Comisiei de Analiză nu pot fi din același departament cu autorul sesizării și persoana reclamată.

Art. 64. În termen de 3 zile de la stabilirea Comisiei de Analiză, Comisia de Etică înștiințează în scris părțile implicate privind începerea procedurii de analiză, motivul, dovezile care însoțesc sesizarea, precum și componența Comisiei de Analiză. În înștiințare, Comisia de Etică solicită părților implicate în sesizare să evedențieze în scris, în termen de 3 zile de la data înștiințării Comisiei de Etică, posibile conflicte de interese în ceea ce privește componența Comisiei de Analiză. În situația unui conflict de interese, Comisia de Etică poate numi o nouă componență a Comisiei de Analiză. Dacă se menține aceeași Comisie de Analiză, Comisia de Etică va notifica în scris, în termen de 3 zile, decizia luată și motivul menținerii Comisiei de Analiză.

Art. 65. Comisia de Etică și Comisia de Analiză păstrează confidențială identitatea autorului sesizării și a reclamatului, precum și a informațiilor analizate.

Art. 66. În situația în care sesizarea vizează mai multe persoane, se va comunica și se vor purta discuții separat cu fiecare persoană reclamată, cât timp natura alegației permite acest fapt.

Art. 67. Comisia de Analiză va proceda la investigarea tuturor faptelor și dovezilor relevante sesizării. Dovezile includ, dar nu se limitează la: interviuri ale martorilor, declarații, proiecte de cercetare, publicații, documente, date științifice, comunicări scrise (e-mail, social media etc.). Comisia de Analiză va desfășura investigația într-un mod discret și integru.

Art. 68. Pentru a facilita analiza, autorul sesizării și persoana reclamată trebuie să ofere acces Comisiei de Analiză către toate documentele relevante alegației. De asemenea, părțile implicate au dreptul de a furniza documente care să susțină încredințarea sau apărarea.

Art. 69. Comisia de Analiză poate solicita sfatul consilierului juridic, al referentului de resurse umane și, în mod confidențial, al altor experți în domeniu, în încercarea de a soluționa sesizarea.

Art. 70. Comisia de Analiză notifică în scris părțile implicate asupra dovezilor identificate și a unei date de audiere a părților implicate. Fiecare dintre părțile implicate (reclamant și reclamat) poate aduce dovezi noi pentru a-și susține cazul. În situația în care una dintre părți dorește să aducă martori noi, Comisia de Analiză poate reprograma audierea.

Art. 71. După audiere, Comisia de Analiză se întrunește pentru a concluziona evaluarea alegației. Intenția Comisiei de Analiză trebuie să fie de a decide asupra unei recomandări în mod unanim, dar dacă decizia unanimă nu poate fi luată atunci se va proceda cu decizie majoritară. Punctul de vedere al părții minoritare va fi menționat în raportul Comisiei de Analiză.

Art. 72. Comisia de Analiză va formula una dintre următoarele recomandări:

- (a) nu s-au determinat abateri de la normele de bună conduită în activitatea de CDI și alegația nu ar trebui să fie luată în considerare;
- (b) s-au determinat abateri de la normele de bună conduită în activitatea de CDI, însă abaterea s-a dovedit a fi minoră sau o eroare. Abaterea poate fi remediată prin instruire, mentorat sau alte forme nedisciplinare de rezolvare a sesizării;
- (c) s-au determinat abateri de la normele de bună conduită în activitatea de CDI pentru care este necesară sancționarea persoanei reclamate. Se recomandă una sau mai multe sancțiuni dintre

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 34/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

cele prevăzute la art. 81, al prezentului COD-EDEP.

Art. 73. Comisia de Analiză elaborează un raport în termen de 60 de zile de la data primirii sesizării. Raportul se înaintează spre aprobare Comisiei de Etică împreună cu documentația aferentă. Comisia de Etică aprobă prin vot majoritar raportul Comisiei de Analiză în termen de 30 de zile de la primirea acestuia. În cursul celor 30 zile, Comisia de Etică poate cere Comisiei de Analiză revizuirea raportului prin reanalizarea faptelor și / sau modificarea recomandărilor din raport, cu justificarea solicitării.

Art. 74. Raportul Comisiei de Analiză aprobat de către Comisia de Etică se comunică în scris părților implicate și se face public pe pagina de internet a organizației de cercetare în termen de 10 de zile calendaristice de la data rămânerii definitive a hotărârii Comisiei de Etică prin necontestare la CNECSDTI sau de la data rămânerii definitive a hotărârii CNECSDTI, prin care s-a soluționat contestația la raportul aprobat de Comisia de Etică, ori de la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, prin care s-a soluționat cererea de chemare în judecată în contencios administrativ, având ca obiect anularea raportului aprobat de Comisia de Etică și/sau a hotărârii CNECSDTI prin care s-a soluționat contestația la raportul aprobat de Comisia de Etică, după caz.

Art. 75. Termenele prevăzute la art. 73 se suspendă pe perioada în care se așteaptă primirea de puncte de vedere/răspunsuri/ documente de la părțile implicate în sesizare.

Art. 76. Raportul final al Comisiei de Analiză se publică și rămâne postat pe pagina de internet a organizației de cercetare, cu respectarea legislației privind protecția datelor, pe o durată maximă egală cu durata cea mai mare a sancțiunilor adoptate, dar nu mai puțin de 2 ani.

Art. 77. În cazul constatării unor abateri de la normele de bună conduită în activitatea CDI, raportul menționează persoanele vinovate, precum și una sau mai multe dintre sancțiunile prevăzute la art. 81, conform legii nr. 183/2024 și Codului de Etică și Deontologie Profesională OMEC 6.886/10.12.2025. Persoanele vinovate pot fi și altele în afară de cele menționate în textul sesizării.

Art. 78. Raportul Comisiei de Analiză este avizat de către consilierul juridic al INOE 2000 după aprobarea acestuia de către Comisia de Etică. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea Comisiei de Analiză și ale Comisiei de Etică revine organizației de cercetare.

Art. 79. Raportul Comisiei de Analiză, aprobat de către Comisia de Etică, poate fi contestat la CNECSDTI de către persoana sau persoanele găsite vinovate ori de către autorul sesizării. În acest caz, Comisia de Etică va înainta către CNECSDTI întreaga documentație care a stat la baza emiterii raportului contestat.

Art. 80. În cazul în care o contestație nu a fost înaintată către CNECSDTI în termen de 20 de zile lucrătoare de la data comunicării prevăzute la art. 73, sancțiunile stabilite de comisia de analiză sunt puse în aplicare de către conducătorul organizației de cercetare, după caz, în termen de 60 de zile calendaristice de la data comunicării raportului.

Art. 81. Pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea CDI, prevăzute în raportul aprobat de Comisia de Etică și considerat definitiv conform art. 74, conducerea INOE 2000 aplică personalului CDI una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni, în funcție de gravitatea faptelor și de săvârșirea anterioară a unor fapte similare:

(a) avertisment scris;

(b) retragerea definitivă și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 35/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

- (c) diminuarea salariului de bază cu cel mult 20%, pe o perioadă de maximum 6 luni, cumulativ, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control și sporurile aferente funcției de cercetare-dezvoltare;
- (d) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un examen sau la un concurs pentru obținerea unui grad profesional superior ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și control sau ca membru în comisii de examen sau concurs;
- (e) destituirea din funcția de conducere din organizația de cercetare;
- (f) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

Art. 82. Sancțiunile prevăzute la art. 81 nu absolvă pe cei vinovați de aplicarea altor reglementări juridice în vigoare.

Art. 83. Prezentul Cod de Etică COD-EDEP – revizia nr.1/2026 aplicabil în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării din INOE 2000, intră în vigoare la data aprobării de către Consiliul de Administrație al INOE 2000, după avizarea prealabilă de către Consiliul Științific și este obligatoriu pentru toate persoanele implicate în activități din cadrul instituției.

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 36/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

IV. REGULAMENT DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A COMISIEI DE ETICĂ DIN INOE 2000

CAPITOLUL 1. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Prezentul Regulament stabilește modul de organizare, funcționare și atribuțiile Comisiei de Etică din INOE 2000.

Art. 2. Comisia de Etică este organism consultativ, fără personalitate juridică, care funcționează pe lângă Consiliul Științific din INOE 2000.

Art. 3. Comisia de Etică acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul INOE 2000.

Art. 4. Constituirea și funcționarea Comisiei de Etică se realizează în baza prevederilor legale în vigoare, în vederea coordonării și monitorizării aplicării normelor de bună conduită morală/socială și profesională în activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare.

CAPITOLUL 2. COMPONENTA ȘI ATRIBUȚIILE COMISIEI DE ETICĂ

Art. 5. Comisia de Etică este formată din 21 persoane, numită prin DECIZIE a Directorului General al INOE 2000 la propunerea Consiliului Științific, pentru un mandat de patru ani. Mandatul poate fi reînnoit o singură dată la propunerea Consiliului Științific din INOE 2000.

Art. 6. Revocarea membrilor Comisiei de Etică se face motivat, prin DECIZIE a Directorului General al INOE 2000.

Art. 7. Comisia de Etică este condusă de către un președinte, secondat de 2 vicepreședinți, numiți prin DECIZIE a conducătorului INOE 2000. În componența comisiei există reprezentanți atât de la INOE Central cât și de la filialele ICIA și IHP. Comisia de Etică lucrează pe subcomisii (la nivel central și al filialelor). Vicepreședinții sunt numiți din cadrul filialelor și conduc subcomisiile pe care le reprezintă.

Art. 8. Secretariatul INOE 2000 sau al filialelor primește toate sesizările, le înregistrează și le transmite directorului general, care le va transmite Comisiei de Etică pentru analiză.

Art. 9. Comisia de Etică se poate autosesiza în cazul identificării unor posibile abateri de la normele de conduită profesională în activitatea CDI, precum și de la normele de conduită socială.

Art. 10. Atribuțiile Comisiei de Etică sunt următoarele:

- (a) stabilește principiile etice specifice domeniului de cercetare-dezvoltare ale INOE 2000;
- (b) revizuieste de câte ori este necesar prezentul cod de etică și deontologie profesională și îl supune spre avizare Consiliului Științific al INOE 2000;
- (c) urmărește respectarea codului de etică și deontologie profesională al INOE 2000;
- (d) stabilește procedurile specifice de urmat în cazul apariției unei conduite necorespunzătoare;
- (e) garantează dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și

	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ (COD-EDEP) INOE 2000	Pag. 37/38
		Ed.2/Rev 1
		Iulie
		2026

obiectiv;

- (f) monitorizează aplicarea și respectarea dispozițiilor legale referitoare la normele de conduită morală/socială și profesională;
- (g) evaluează dacă o sesizare se încadrează în standardele privind abaterile de la buna conduită în activitatea de CDI și recomandă calea de rezolvare;
- (h) procedează la concilierea părților implicate dacă sesizarea este minoră și poate fi soluționată fără declanșarea etapei de analiză;
- (i) numește Comisii de Analiză pentru fiecare situație care necesită examinare și nu poate fi soluționată prin concilierea părților, adusă în atenția Comisiei de Etică în urma sesizărilor sau pe bază de autosesizare;
- (j) aprobă rapoartele Comisiilor de Analiză și face recomandări de soluționare și/sau de aplicare a sancțiunilor către conducerea INOE.

Art. 11. În cazul sesizării unor abateri de la normele de bună conduită, formulate în scris sau în format electronic, pe baza unor dovezi, de persoane sau instituții cunoscute, Comisia de Etică va urma procedura detaliată la capitolul 9, din COD-EDEP .

CAPITOLUL 3. FUNCȚIONAREA COMISIEI DE ETICĂ

Art. 12. Comisia de Etică funcționează prin ședințe în plen, convocate de către președinte/vicepreședinți.

Art. 13. Propunerile, avizele și hotărârile Comisiei de Etică se adoptă prin majoritatea voturilor membrilor prezenți.

Art. 14. Ședințele Comisiei de Etică sunt constituite în prezența a cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor.

Art. 15. Ședințele Comisiei de Etică se pot desfășura și prin mijloace electronice, cu asigurarea confidențialității și a integrității votului.

Art. 16. Pentru activitatea depusă, membrii Comisiei de Etică nu primesc indemnizație.

CAPITOLUL 4. DISPOZIȚII FINALE

Art. 17. Comisia de Etică publică, pe pagina de internet și sub oricare alt mod de prezentare, recomandările privind bunele practici, precum și cazurile de abateri de la buna conduită în cercetarea științifică din INOE 2000, în conformitate cu prevederile art. 62 din legea 183/2024.

Art. 18. Anual, Comisia de Etică elaborează un raport de activitate care, după prezentarea în Consiliul de Administrație, se publică pe pagina de internet sau sub oricare alt mod de prezentare.

Art. 19. Membrii Comisiei de Etică au obligația de a declara orice potențial conflict de interese și de a se abține de la participarea la analiză.

Art. 20. Documentele aferente activității Comisiei de Etică se arhivează și se păstrează în condiții de siguranță, pentru asigurarea trasabilității și auditului.

ANEXA REPREZENTAREA SCHEMATICĂ A PROCEDURII DE ANALIZĂ A SESIZĂRILOR

